

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 355. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357640832/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

valtningsforhold, sendt til Tennstedt ved Erfurt til den fortræffelige Kresamtmand Just.

Novalis's første Ven blandt Romantikerne var Friedrich Schlegel, hvem han allerede lærte at kende paa Universitetet. Venerne havde mange Berøringspunkter, og Novalis stod fra først af ganske under Schlegels Indflydelse. I et Brev fra hans 25de Aar til Schlegel hedder det: «For mig har du været Ypperstepræsten i Eleusis. Du har lært mig at kende Himmel og Helved; ved din Hjælp har jeg smagt Frugten fra Kundskabens Træ.» Den unge Hardenberg viser sig politisk ganske fordomsfri, han er indtaget i Schlegels Vært paa Grund af denne Mands «ærlige Republikanisme» og skemter med at Schlegel ligefuldt «som Rigorist» tager baade ham og Værten deres Troskab mod Fyrstehuset ilde op. Han skatter Friedrich Schlegel som Kritiker uendelig højt, beundrer Finheden af hans kritiske Net, gennem hvilket ingen nok saa lille Fisk kan slippe, og kalder ham endog «den deflogistiserede [Iutrede] Lessing».

Da Schlegel 1797 besøgte Hardenberg i hans Hjem, fandt han Vennen ganske nedbrudt. Denne havde næret en heftig Kærlighed, der fyldte ham helt, til et ganske ungt Pigebarn, Sophie von Kühn, og nu havde Døden berøvet ham den Elskede. Han fortvivlede, en sand Længsel efter Døden betog ham; han troede, at hans Legeme maatte bukke under for denne Længsel efter den Bortgangne og denne Attraa efter Døden. Uden egentlige Selvmordsplaner kaldte han den Drift til Tilintetgørelse, som han følte i sig, «en fast Beslutning, der skulde gøre hans Død til et frivilligt Offer». Og under disse Dødstanker skrev han sine *Hymner til Natten*.

Det Overmaal af Fortvivlelse, som han hengav sig til, den sære Omstændighed, at Sophie kun var tolv Aar gammel, da han forelskede sig i hende, saa at hans Kærlighed til hende falder i Tiden fra hendes tolvte til hendes femtende Aar, synes at tale for det gennemgaaende Sygelige og Unaturlige i Novalis's Anlæg. Og dertil kommer endnu, at vi et Aar derefter finder ham forlovet paany med en Datter af Bjergværksforstanderen v. Charpentier. Ganske vist staar, som La Rochefoucauld siger, vore Lidenskabers Styrke ikke i noget Forhold til deres Varighed, men ret besynderligt er det dog, saa hurtigt at trøste sig med en anden, naar man et Aar igennem har syslet med Dødstanken som med sin eneste Glæde eller Vellyst, og har talt, som